

Deset nevážných
obrazových úvah
nad flexibilitou práce
a pracoviště

www.jdetopruzne.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Společným postupem sociálních partnerů k přípravě odvětví na změny důchodového systému – etapa II
Registrační číslo projektu CZ.03.1.52/0.0/0.0/15_002/0001783

Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR se společně se svými členy a sociálním partnerem projektu (ČMKOS) rozhodla realizovat projekt, který by prostřednictvím bipartitního dialogu a klíčových aktivit pomohl připravit zaměstnavatele a zaměstnance ve vybraných pozicích na dopady a změny vyplývající z důchodového systému.

Cílem kampaně "Jde to pružně" je poskytnout inspiraci a příklady dobré praxe v oblasti zavádění flexibilních forem práce. V jejím rámci je sestavován manuál flexibility práce a pracoviště zaměstnavatele, příklady dobré praxe a také profily organizací a rozhovory se zaměstnanci, obojí mapující aktuální stav flexibility práce a pracoviště v různých typech komerčních i nekomerčních subjektů.

Všechny následující příběhy jsou smyšlené, vycházejí z kombinací desítek rozhovorů o flexibilitě v různých typech organizací. Jakákoli podobnost se skutečnými subjekty či událostmi je čistě náhodná.

FLEXIBILITA PRÁCE = VZÁJEMNÁ DŮVĚRA

Forem a nástrojů flexibility je celá řada, existují v řadě obměn a kombinací. Lze je popisovat či strukturovat na mnoho způsobů. To je samozřejmě důležité, aby je bylo možné je optimálně využívat v pracovním procesu.

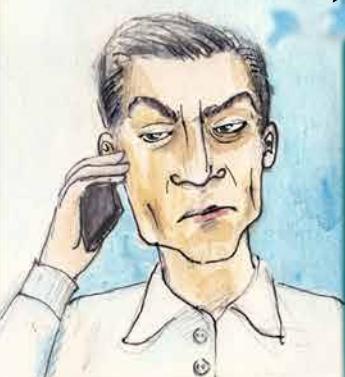
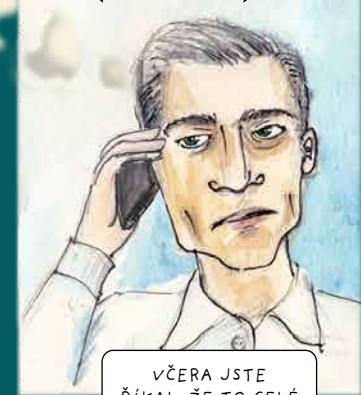
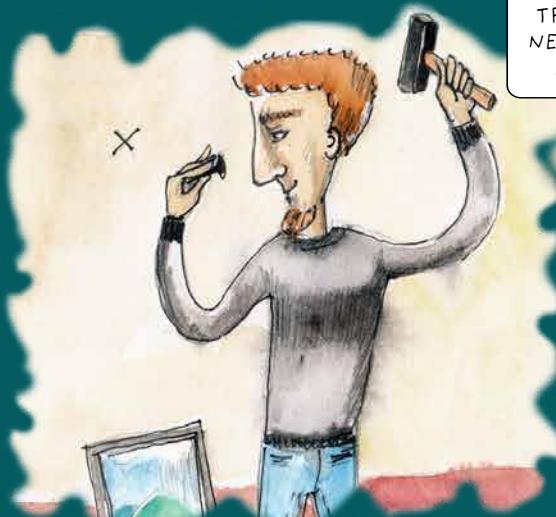
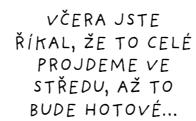
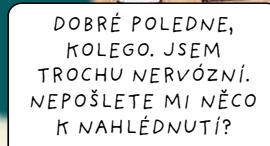
Ovšem klíčovým principem využívání flexibility práce je vzájemná důvěra mezi jednotlivými aktéry - zaměstnanci mezi sebou, zaměstnanci a jejich nadřízenými, a z toho vyplývající akcent na výsledky práce, nikoliv odpracovaný čas.

Bez těchto základních atributů se ztrácí smysl flexibility práce a efektivita jejího zavádění je nízká.

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 1. **PROVĚŘUJ!**

Úterý. V horním patře rodinného domku na malé obci se od brzkého rána svítí. Home office je dnes naprosto ideální, dopoledne přijdou na výměnu plynoměru, v poledne zas mají konečně přijít na zaměření nové kuchyně... On ten šéf je nakonec docela flexibilní člověk...

HOME OFFICE A BOZP

Z hlediska Zákoníku práce je zaměstnavatel povinen zajistit BOZP také při práci z domova, ale současně není oprávněn jeho obydlí v tomto směru kontrolovat.

Jako vhodné se jeví prohlášení zaměstnance, že jeho domácí pracoviště je v souladu s BOZP. Pokud dojde k pracovnímu úrazu, podle současné judikatury je důkazní břemeno v případě práce z domova přesunuto na zaměstnance.

NE PRUŽ NÍ

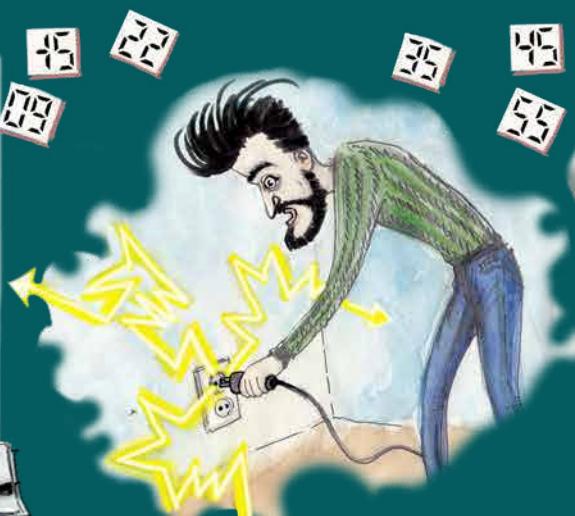
Epizoda 2. JE TO RISK!

Středa. V přízemí rodinného domku jedné okrajové obytné čtvrti se od rána svítí. Pracovna je malá, ale útulná a světlá. Dřevěný stůl je prostorný, židle fantasticky pohodlná... Prostě radost tu pracovat. Home office se hodí, dcerka má od jedné balet a z kanceláře by to bylo přes celé město...

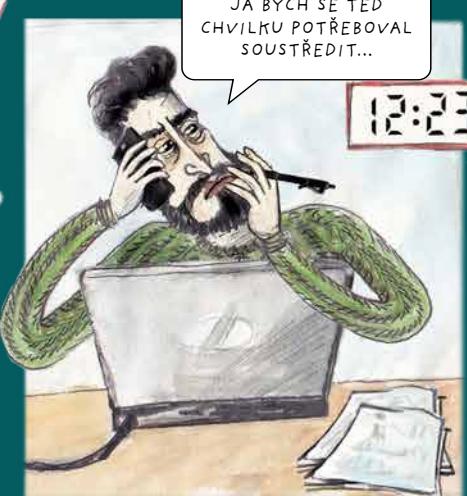
DOBRÉ RÁNO, ŠÉFKO.
UŽ JSEM NA TOM
ZAČAL DĚLAT,
VOLEJTE, KDYBY
COKOLIV...

NIC DŮLEŽITÉHO...
JEN, CO ERGONOMIE
VAŠEHO DOMÁCÍHO
PRACOVIŠTĚ?
POPIŠTE MI HO...

HALÓ...
PRÝ MÁTE SCHODIŠTĚ?
A MÁTE TAKY
ZÁBRADLÍ?
BOZP, VÍTE...

14:03

14:48

PODPŮRNÉ TECHNICKÉ NÁSTROJE

Flexibilita práce a pracoviště je i o zdánlivě nesouvisejících věcech. Třeba i o parkovacím systému. Pružná pracovní doba, posuny začátku a konce pracovní doby a možnost pracovat odkudkoliv znamenají, že parkovací plochy jsou vytěžovány nerovnoměrně, nepravidelně a nepředvídatelně. Zatímco o menších organizacích toto obvykle není problém, v případě středních a velkých firem už nepromyšlená organizace parkování znamená překážku v zavádění flexibility práce. Ne vždy je možné a vhodné rozšiřovat parkovací plochy. Monitorování vjezdů a výjezdů, možnosti rezervací krátkodobého parkování, sdílená parkovací místa mezi několika zaměstnanci, sledování aktuálního stavu obsazenosti parkoviště online, eventuálně podpora dopravy veřejnou dopravou či spolujízda představují některá z podpůrných řešení.

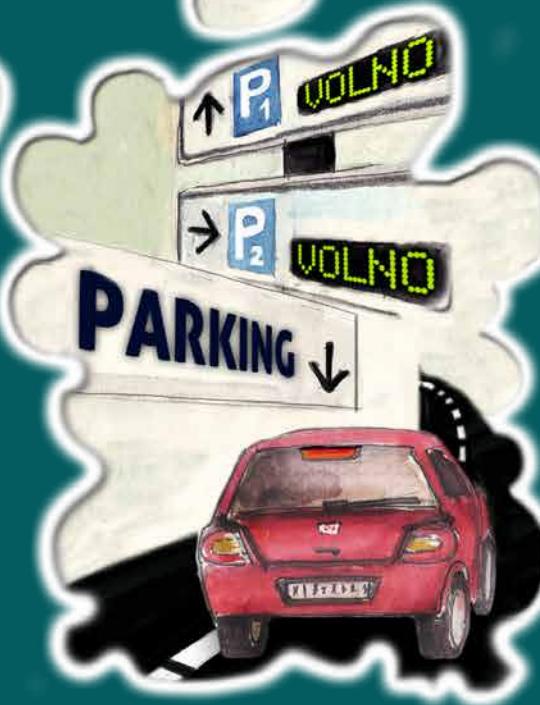
NE PRUŽ NÍ

Epizoda 3. **SYNCHRO**

Parkování pod administrativní budovou je super, ale na devátou jezdí všichni. Pak tam všichni krouží, místo najít nejde...

RADŠI DNEŠ POJEDU O HODINKU DŘÍV, ABYCH CHYTIL NĚJAKÝ PARKOVACÍ MÍSTO...

NA DEVÁTOU JEZDÍ VŠICHNI, VYRAZÍM DNEŠ RADŠI O HODINKU DŘÍV A ASPOŇ BUDU DŘÍV DOMA...

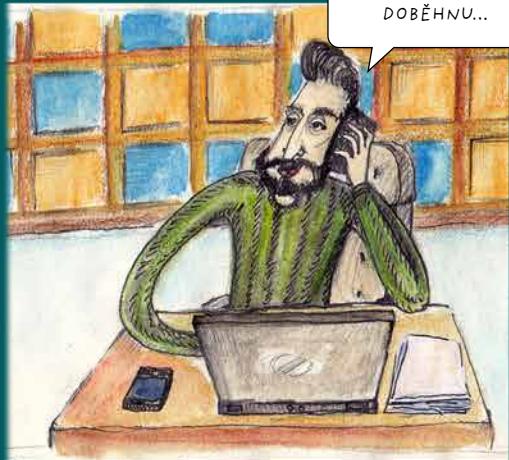
DESK-SHARING

Desk-sharing je jednou z forem flexibility, která umožňuje řešit nerovnoměrné vytížení kancelářského prostoru. Sdílení stolů přináší ovšem také různá úskalí, např. větší či menší popularitu určitých míst, otázku organizace pracovního prostoru pro týmy, schopnost udržovat dlouhodobou koncentraci a efektivitu práce. Proto je desk-sharing mnohem více o variabilitě prostoru pro různé typy pracovních činností.

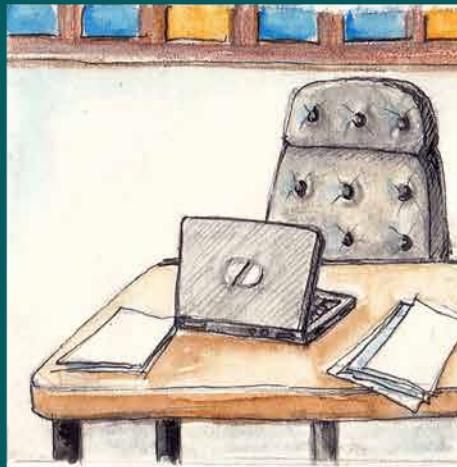
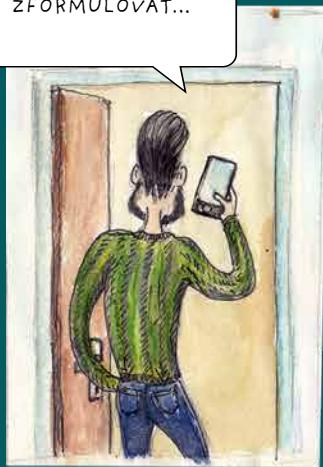
NE PRUŽ NÍ

Epizoda 4. BOJ O STŮL

A tak jsme začali sdílet stoly. A tak nějak jsme zjistili, že některé jsou fakt prima... klidné místo, skvělý výhled, příjemné prostředí. Ale hlavně ten klid, je to takový koutek, kde se nikdo necourá, člověk se zasoustředí... a tak jsme začali do práce chodit čím dál dřív...

JO, TO KDYŽTAK PROBEREME, JAK TO ZFORMULOVAT...

VZDÁLENÝ PŘÍSTUP

Vzdálený přístup do vnitroorganizačních systémů je jedním z nejvýraznějších požadavků v rámci flexibility práce a pracoviště.

Současně se ovšem jedná o oblast s mnoha paralelními dynamickými požadavky na dostupnost a zároveň bezpečnost systémů.

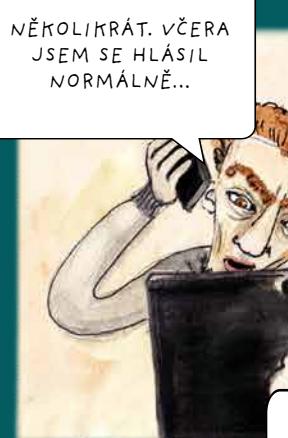
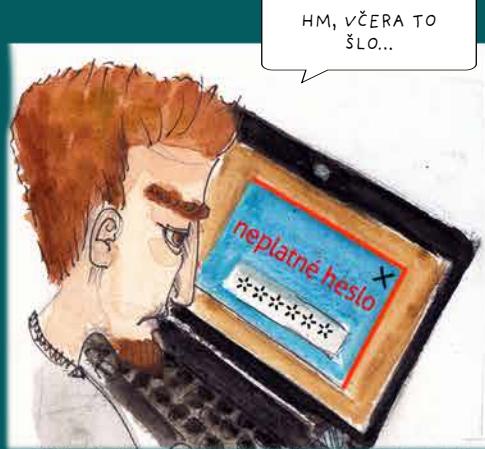
Praxe ukazuje, že z hlediska produktivity práce nejsou optimální pouze částečně externě přístupné systémy.

V takových případech pak zůstává na zvážení, jaké typy činností lze skutečně efektivně provádět mimo interní pracoviště.

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 5. LOGGING

ČTVRTEK, HOME OFFICE. NA STOLE VONÍ KÁVA, POČÍTAČ JE PLNĚ NABITY, VYZVÁNĚNÍ TELEFONU ZTIŠENÉ. KONCENTRACE NA MAXIMU, STAČÍ SE JEN PŘIHLÁSIT A UŽ TO POJEDE...

ZKRÁCENÉ ÚVAZKY

Český zákoník práce dobře legislativně upravuje možnosti využívání zkrácených úvazků. Není to však příliš preferovaná možnost, a je především využívána ženami pečujícími o osobu se zdravotním postižením, případně ze zdravotních důvodů.

I když zaměstnanec pracující na zkrácený úvazek často fakticky udělá více práce, než by odpovídalo prostému podílu úvazku, je potřeba stále mít na mysli, že jednou z hlavních motivací na straně zaměstnance je vyvážení pracovního a soukromého života.

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 6. DO ZKRÁCENA

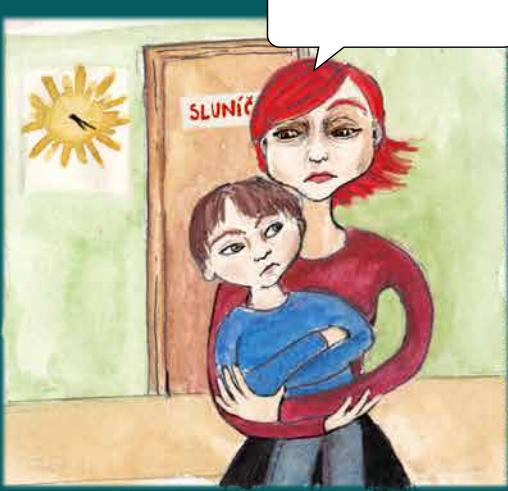
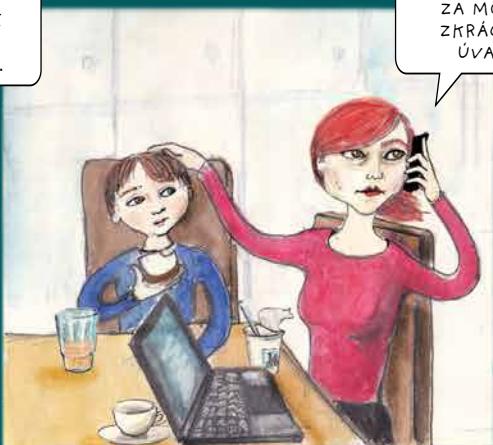
ZKRÁCENÝ ÚVAZEK JE DAR, KDYŽ MÁTE CHUŤ Vrátit se do práce, ale ten cvrček vás ještě potřebuje a vy s ním chcete být. A s flexibilním šéfem je to jedna radost...

HALÓ, ŠÉFE...
PRÁVĚ SNÍDÁME,
V DEVĚT BUDU
V KANCELÁŘI.
DĚJE SE NĚCO?

JEN JSEM
SI ŘÍKAL, že
BYCHOM TEĎ
JEŠTĚ PROBRALI
PÁR DALŠÍCH
VĚCI, PROTOŽE
TO PAK ASI
NESTÍHNEME...

JISTĚ,
SAMOZŘEJMĚ.
A JEŠTĚ JSEM VÁM
ZNOVU CHTĚLA
PODĚKOVAL
ZA MOŽNOST
ZKRÁCENÉHO
ÚVAZKU...

...SAMOZŘEJMĚ,
PŘIPRAVÍM I TY
DOPLŇKOVÉ PODKLADY,
NĚKAM TO VMÁČKNU...

TELEKONFERENČNÍ HOVORY

Technologie telekonferenčních hovorů je v současné době velmi dobře zvládnutá, komunikační zpoždění jsou minimalizována.

Tato forma komunikace však předpokládá uživatele, který si dokáže nastavit svůj počítač či tablet a uvědomuje si určitá specifika telekonferenčních hovorů. Právě nezkušenost je nejobvyklejším zdrojem komplikací. Díky různým rozšířeným možnostem prezentování na obrazovce je role moderátora nezastupitelná.

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 7. TELEKON

KONEČNĚ MAJÍ VŠICHNI ČLENOVÉ TÝMU SVŮJ PRACOVNÍ NOTEBOOK I TELEFON. DNEŠNÍ PORADA JE MIMOŘÁDNÁ A PROTOŽE KAŽDÝ JE NĚKDE JINDE, TELEKONFERENCE JE LOGICKÝM ROZHODNUTÍM...

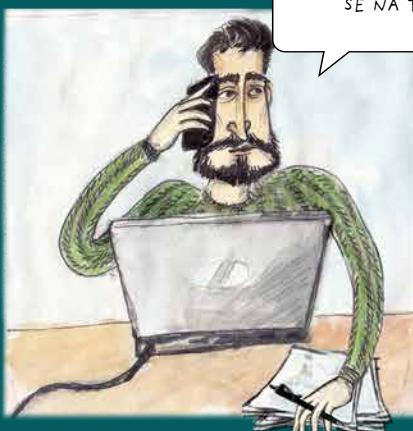
HALÓ, VŠE V POŘÁDKU
A NACHYSTANÉ
K TELEKONFERENCI...

MNE NĚJAK VYPADÁVÁ OBRAZ A NEVÍM, JAK ZOBRAZIT VŠECHNY ÚČASTNÍKY...

ASI NEMÁM DOBŘE NASTAVENÝ MIKROFON, ALE JEŠTĚ VČERA MI TO FUNGOVALO

JE TO NĚJAKÉ ZPOZDĚNÉ A SLYŠÍM VÁS S VELKOU OZVĚNOU...

NA TO JSEM ASI KLIKNOUT NEMĚLA

SDÍLENÁ PRACOVÍSTĚ

**Při vytváření sdílených pracovišť
a sdílených stolů je dobré uvažovat
o rozsahu potenciálních rušících vlivů při
potřebě soustředěné práce.**

**Výzkumy ukazují, že každé vyrušení
z koncentrace znamená přibližně 23
minut ke znovunastartování maximálního
soustředění na původní úkol.**

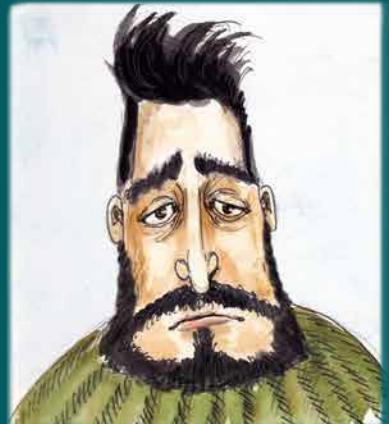
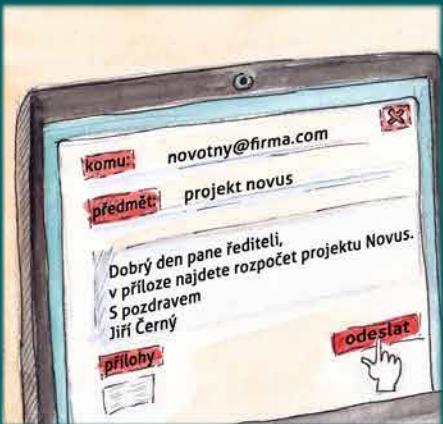
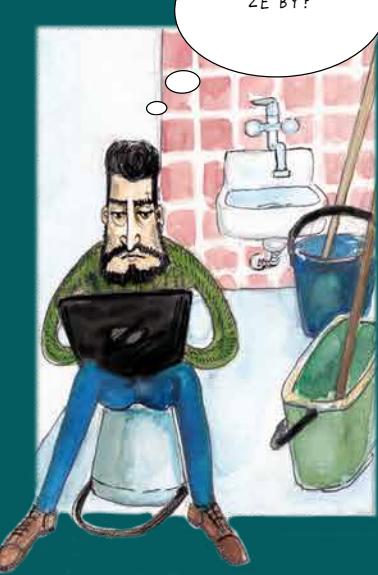
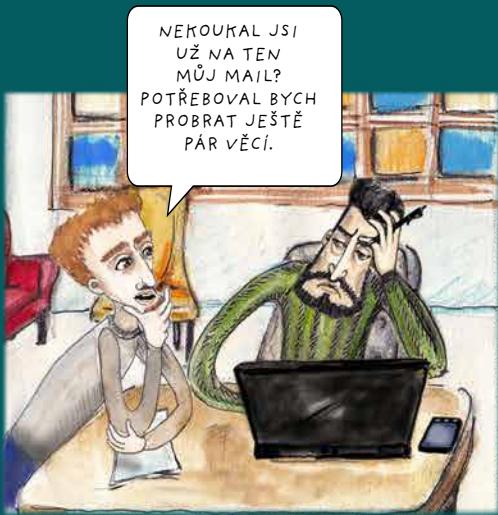
**Lidský mozek zároveň není schopen
skutečného multitaskingu - úkoly nedokáže
zpracovávat paralelně, ale pouze mezi nimi
dokáže cyklicky rychle přeskakovat.**

**To vše jsou faktory vstupující do tvorby
„pravidel“ sdílených pracovišť i struktury
celkového pracoviště v organizaci.**

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 8. KONCENTRACE

DEADLAJNY, DEADLAJNY, DEADLAJNY. DO DNEŠNÍHO ODPOLEDNĚ JE POTŘEBA PŘIPRAVIT PROJEKTOVÝ ROZPOČET. NOVÁ SDÍLENÁ KANCELÁŘ JE PŘÍJEMNĚ KLIMATIZOVANÁ, KOLEGOVÉ TAKTÉŽ KLDNĚ PRACUJÍ U SVÝCH STROJŮ... DNEŠ JE DOBRÝ DEN NA PROJEKTOVÝ ROZPOČET...

PRÁCE ODKUDKOLIV

Digitalizace, miniaturizace, portabilita.

Vzdálená plocha. VPN. Mobilní data.

Cloudové úložiště. Webové aplikace. Tokeny.

To vše umožňuje pracovat odkudkoliv. To vše ale také přináší vyšší pravděpodobnost různých událostí. Bezpečnostní rizika, ale také obyčejné nešťastné náhody, které se ovšem mnohem častěji mohou týkat samotných dat organizace.

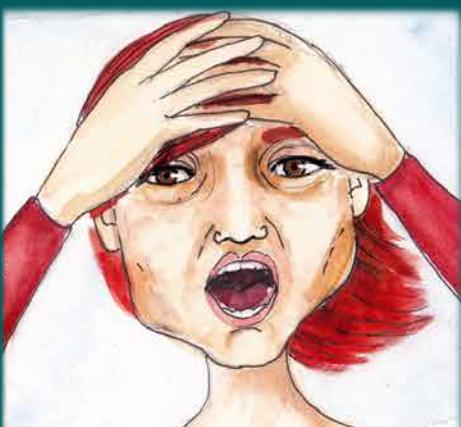
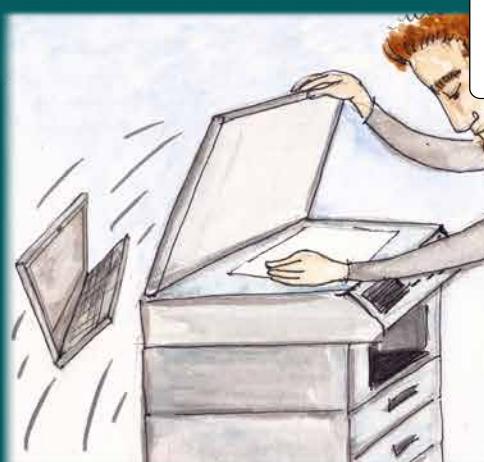
Skutečnou událostí inspirovaný příběh se může zdát nepravděpodobný do momentu, než potřebujete sami něco s kolegou rychle vyřešit na chodbě a kopírka je příjemně plochým místem.

V ideálně zvládnutém systému práce odkudkoliv pak nastává škoda pouze na hardwaru, nikoliv v souvislosti s poškozením či ztrátou dat.

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 9. KŘÁP!

JE TO TAKOVÉ MALÉ DIGITÁLNĚ PODPOŘENÉ NOMÁDSTVÍ, TEN NÁŠ BARÁK. CHVILKU SEDÍM TUHLE, CHVILKU TÁMHLE, PRÁCI SI VEZMU VŠUDE SEBOU. A NĚKDY DOCELA RÁDA PRACUJI VE STOJE, HLAVNĚ KDYŽ MÁM POCIT, že si sedím na vedení...

**... a na závěr, i když se to zdá úplně jasné, a v takové fázi
nejspíš vůbec nejsme....**

**ale nikdy neškodí si připomenout, že na téma je
potřeba intenzivně pracovat, a že**

FLEXIBILITA PRÁCE = NÁSTROJ, NIKOLIV CÍL

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 10. **SUPERFLEXI**

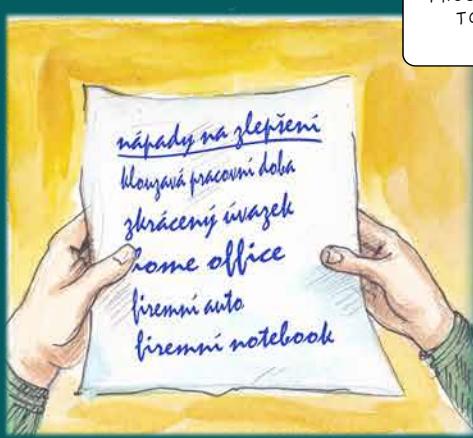
FLEXIBILITA, BEZ FLEXIBILITY,
FLEXIBILITĚ, FLEXIBILITU,
FLEXIBILITÓ!, O FLEXIBILITĚ,
S FLEXIBILITOU... CHVILKU ZPĚT
DO REALITY.

SOUSED MI ŘÍKAL,
ŽE NA HOME
OFFICU MŮZE BÝT
VLASTNĚ ČTYŘI DNY
V TÝDNU...

JÁ MYSLEL, ŽE MI NESETE HOTOVÝ PROJEKT, A ŽE UŽ JE TO DOTAŽENÉ...

TAKHLE JSEM TO NEMYSLEL, KDYŽ JSEM ŘÍKAL, ŽE VE FLEXIBILITĚ MÁME POŘÁD DOST PROSTORU KE ZLEPŠENÍ...

Koncept a texty:
Ilustrace, struktura příběhů:

Jan Pirgl
Hana Stonová Prančlová

Vydáno v roce 2019

NE
PRUŽ
NÍ

NE PRUŽ NÍ

Dílčí neudržitelné
situace v rámci
naší dnešního práce
a pracovitého.

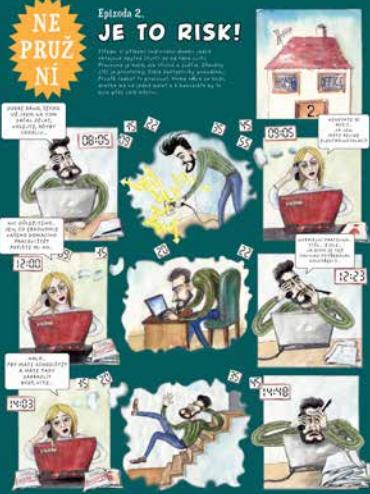
NE PRUŽ NÍ

Epizoda 1. PROVĚŘUJ!

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 2. JE TO RISK!

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 3. SYNCHRO

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 4. BOJ O STŮL

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 5. LOGGING

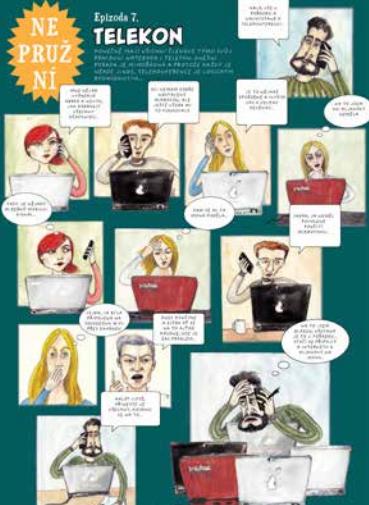
NE PRUŽ NÍ

Epizoda 6. DO ZKRÁCENÁ

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 7. TELEKON

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 8. KONCENTRACE

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 8. KONCENTRACE

NE PRUŽ NÍ

Epizoda 1. PROVĚŘUJ!

NE PRUŽ NÍ